

OHJELMA

16. Ruotsinsuomalaiset kirja- ja kulttuurimessut 2025

lauantai 8. marraskuuta klo 10–17.30

Tukholman ruotsinsuomalaisella koululla, Fridhemsplan, Fridhemsgatan 17

Messujen varaslähtö:

Pe 7.11. klo 16.00–17.00 Tranströmerin kirjastossa Medborgarplatsenilla kaksinkertaista Finlandiavoittajaa *Pajtim Statovcia* haastattelee kirjailija *Tiina Laitila Kälvemark*. Haastattelu suomeksi, tiivistetään ruotsiksi.

Pe 7.11. klo 18–19 Hornstullin kirjakaupassa kirjailija *Tiina Laitila Kälvemark* haastattelee *Pajtim Statovcia* englanniksi.

JUHLASALI

11.00 Avajaiset

Musiikkia: Anna Palmblom

Hän laulaa itse säveltämänsä ja sanoittamansa *Sydämeni on* ja säestää itseään pianolla ja Haloo Helsingin *Vihaan kyllästynyt* -biisin.

11.10 Kulttuuri.se:n tervehdyssanat pj. Maarit Turtiainen.

Anna Palmblom soittaa viululla *Metsäkukkia ja Kulkurin masurkan*.

11.15 Kirjailijahaastattelu – Helmi Burman

Helmi Burman kirjoitti ja kuvitti lukion viimeisellä luokalla kaksikielisen lastenkirjan *Senjan salaiset metsäkaverit – Senjas hemliga skogsvänner*.

11.30 Kulttuuri.se:n lasten ja nuorten kirjoituskilpailun palkintojen jako

Tuomarit kirjailija *Milka Hakkarainen* ja opettajaopiskelija *Ronja Karjalainen* ja sihteeri *Raija Piironen* jakavat voittajille rahapalkinnot ja kunniakirjat.

12.00–12.30 Lastenteatteria Veeran konttori – Veeras kontor

Katarina Rodopuohus kertoo miimin, musiikin ja akrobatian keinoin miten Klovni Veera pärjää uudessa työssään konttorissa.

12.40 Kirjailijahaastattelu – Lotta Ilona Häyrynen.

Lotta Ilona Häyrysen esikoisromaani, *Jag vill inte tänka på döden men jag vill tänka på dig*, on kiihkeä intohimoa pursuava kirjeromaani, jossa 30-vuotias Laura yrittää löytää itsensä ja tasapainon elämäänsä kahden suhteen välimaastossa. Avomies Arvid on mukava ja turvallinen, mutta Laura i löytää perheellisen rakastajansa Perin kanssa toisen naisen itsestään, joka houkuttaa ja kiinnostaa. Mutta voiko oman säröisyyden korjata toisten kautta? *Lina Puranen* haastattelee suomeksi.

13.00 Kirjailijahaastattelu – Pajtim Statovci

Pajtim Statovci on Suomen kansainvälisesti menestyneimpiä kirjailijoita, hänen romaanejaan käännetty noin 20-kielelle ja hän on myös voittanut Finlandia-palkinnon kaksi kertaa. Hän kirjoittaa Jugoslavian hajoamissotien jättämistä jäljistä, menetyksistä, ulkopuolisuudesta ja identiteetin etsimisestä. Kirjailija *Tiina Laitila Kälvemark* haastattelee.

13.30 RSKY Ruotsinsuomalaisen kirjoittajayhdistyksen tunti

13.30 **Ani Henttonen**, RSKY:n pj. kertoo yhdistyksen toiminnasta, kotisivusta postilaatikkoineen ja viime aikaisista tapahtumista.

13.35 **Pirjo Lahdenperä**, yhdistyksen varapj. esittelee RSKY:n 50-vuotisesta taipaleesta kirjoitetun historiikin, *Puoli vuosisataa ruotsinsuomalaista kirjoittamista*

13.45 **Tiina Pukkila Sarilidou**, Kulttuurilehti Liekin päätoimittaja esittelee lehden toimintaa.

13.50 **Ani Henttonen** kertoo Kaisa Vilhuinen kirjallisuuspalkinnosta ja lukee perusteet, joilla 2025 vuoden Kaisa Vilhuinen kirjallisuuspalkinnon sai **Marja Mdzimban** runokokoelmallaan *Eilen rakkaani*. Voittajaa haastatellaan ja hän lukee runoja kokoelmasta.

Ani Henttonen ja Henry Saarinen esittävä, Anin kirjoittaman ja Henryn säveltämän Oodi Kaisalle.

14.05 **Pirjo Rajalakso** esittää stand-upia ja pitää tietokilpailun , tietokilpailu (15 min)

14.20 **Musiikkia: Henry Saarinen, Ani Henttonen, Tiina Pukkila Sarilidou**

14.30 Kirjailijahaastattelu – Milka Hakkarainen

Milka Hakkarainen on kirjoittanut jatkoa ruotsinsuomalaiseen dekkarisarjaansa toimittaja Rosa Riemusesta ja poliisi Jani Perannosta, *Jos multaa kaivannet*. Kirjabloggari *Mari Forsberg* haastattelee.

14.50 Messujen valokuvataiteilijoiden esittely

Erja-Riitta Salonen ja *Tiina Rantanen* kertovat omasta suhteestaan valokuvaamiseen.

15.00 Kirjailijahaastattelu – Pirjo Marjut Vega-Brandt

Pirjo Marjut Vega-Brandtin uusimmassa romaanissa, *Tulikärpästen polussa* liikutaan, kuten useimmissa hänen kirjoissaan, Kolumbiassa. Kirja vie meidät tutustumaan maan alkuperäiskansojen kulttuuriin ja taistoon sen säilyttämiseksi nopeasti muuttuvassa maailmassa. Kirjastonhoitaja *Laura Santala* haastattelee.

15.20 KUULEMIIN! – Paikallisradiota suomeksi Ruotsissa 1977–1997

Eija Björstrand ja *Jaana Johansson* ovat toimittaneet historiikin, joka kertoo kahdesta vuosikymmenestä jolloin paikallisradioasemat ympäri Ruotsia lähettivät suomeksi paikallisuutisia ja monipuolista ohjelmaa. Toimittaja *Jorma Ikäheimo* haastattelee *Eija Björstrandia*.

15.35 Runohetki

Keijo Winstén on valinnut uusimpaan kirjaansa, *Kaiken aikaa*, runoja laajasta tuotantoaan vuosien 2008-2024 väliltä, se on läpileikkaus hänen runotuotannostaan.

15.40 Kirjailijahaastattelu – Leenamaija Forsberg-Johannesson

Novelleillaan kaksi vuotta sitten Vilhuispalkinnon voittanut Leenamaija Forsberg-Johannesson on julkaissut esikoisromaaninsa, *Unilintu*, *Uunilintu*. Siinä Diisa etsii kadonnutta Pinja tytärtään ympäri Eurooppaa, matkalla hänen on kohdattava kipeät muistot nuoruudestaan. Kirjabloggari *Mari Forsberg* haastattelee.

16.00–16.30 Kirjailijahaastattelu / Författarintervju – Anna Järvinen (på svenska)

När mamman hade insjuknat i demens blev skrivandet för Anna Järvinen ett sätt att minnas deras gemensamma liv och formulera nuet där mamma lever, men finns i en annan värld. Detta mynnade ut i boken *Otrygg/Arvaamaton*. Journalist *Merja Laitinen* intervjuar.

17.00 Minikonsert

Anna Järvinen sjunger och pianisten *Lars Fredrik Swahn* ackompanjerar.

TARINAHUONE 11.30–16.00 koulun ensimmäinen kerros

Vastaavat Ronja Karjalainen ja Lukki Jokilehto ja Kerttu Jokela

Lukunurkka tarjoaa kirjoittajille mahdollisuuden lukea otteen uudesta tai parin viime vuoden aikana julkaistusta teoksestaan. Kiinnostuksestaan lukuhetkeen voi meilata ronja.o.karjalainen@gmail.com.

11.30 Kirjailijahaastattelu – Tuomo K. Rouhiainen, Kesän viimeinen keikka

Rouhiaisen esikoisteos on feelgood-kertomus 1980-luvun lopun rokkimaailmasta. Rockin Suomen mestaruuden voittaneet nuoret ovat matkalla kesän viimeiselle keikalle. Pinnan alla kyttee ja kiertueen päätös saa padot murtumaan. *Merja Laitinen* haastattelee.

11.50 Lukunurkka. kirjailijat ovat tervetulleita lukemaan viitisen minuuttia teoksestaan.

12.00 Kirjailijahaastattelu – Repo & Rätty, Halkaistu ydin

Eri puolilla Pohjanlahtea asuvien *Anna Tainion* ja *Henna Leisiön* esikoisteos aloittaa romanttisen feelgood kirjasarjan *Lumevoima*. Siinä liikutaan hevosurheilun ja -ihmisten maailmassa. *Merja Laitinen* haastattelee.

12.20 Lukunurkka: kirjailijat ovat tervetulleita lukemaan viitisen minuuttia teoksestaan.

12.30 Kirjailijahaastattelu – Pertti Sulasalmi, *Vieras kaikkialla*

Suomeen palaaminen ei olekaan niin helppoa kuin sitä ajattelee. Kuinka löytää koti maasta, josta on kerran jo lähtenyt, pohditaan Perttu Sulasalmen kirjassa. Hän asui Ruotsissa 1971–1982, viihtyi hyvin, mutta palasi kuitenkin Suomeen.

12.50–15.00 Lukunurkka: kirjailijat ovat tervetulleita lukemaan viitisen minuuttia teoksestaan.

Vielä on vapaita aikoja.

13.30 Timo Roune lukee kirjastaan *Terveenä 100-vuotiaaksi*.

14.00 Pirjo Marjut Vega-Brandt lukee uudesta romaanistaan *Tulikärpästen polku*

15.00 Kirjailijahaastattelu – Esa Ateva, *Okänd soldatfamilj i Vinterkriget* (på svenska)

Esa Ateva, bosatt på Öland, har översatt brevväxlingen mellan sin moster och hennes man under Vinterkriget till svenska och byggt på med berättande text utifrån egna källstudier.

Öölannissa asuva Esa Ateva on kääntänyt ruotsiksi tätinsä ja setänsä talvisodan aikaisen kirjeenvaihdon ja lisännyt kertovaa tekstiä tekemiensä tutkimusten perusteella.

15.30 Kirjailijahaastattelu – Jakob Lind, *Morfars pistol* (på svenska)

Morfars pistol handlar om Svenska brigadens deltagande och öden i det finska inbördeskriget 1918. En sann berättelse om fiasko, förlorad kärlek och en fåfäng människas försök att duga något till.

FAKTAHUONE 11.30–14.30 koulun ensimmäinen kerros

Vastaavat Outi Oja ja Petra Sakko

11.30 Kielenelvytys – yhteisöjen voimaa ja toivoa tulevaisuuteen

Kielivähemmistöjen oma voima ja sitoutuminen ovat ratkaisevia kielenelvytyksessä. Kielenelvytys on osa kestäväää yhteiskuntaa ja merkityksellistä myös kaikille muille kuin vähemmistöille ja alkuperäiskansoille.

Leena Huss, professori emerita ja Sari Pesonen, revitalisaatioasiantuntija kertovat Kielen ja kansanperinteen tutkimuslaitoksen (Isof) julkaisusta *Språkrevitalisering i praktiken*, joka tarjoaa tietoa ja inspiraatiota kansallisten vähemmistökielten elvyttämiseen.

11.45 Kielikeskukset vähemmistökielten tukijoina

Kielen ja kansanperinteen tutkimuslaitoksen (Isof) kielikeskusten tehtävänä on vahvistaa ja elvyttää kansallisia vähemmistökieliä sekä tukea kielenkantajia kielten säilyttämisessä ja kehittämisessä. Tehtävässään kielikeskukset tarjoavat muun muassa neuvontaa ja tukea ja kehittävät menetelmiä, jotka tukevat mahdollisuuksia käyttää ja vahvistaa kieliä. Isof jakaa myös tietoa kielistä ja kielenelvytyksestä sekä kehittää kieliteknologiaa vähemmistökielille. *Sari Pesonen*, revitalisaatioasiantuntija

12.00 Tukholman yliopiston ruotsinsuomalaisen kirjallisuuden selkokirjaprojekti esittäytyy

Haastattelussa selkomukauttajat *Sirkku Latomaa, Hanna Männikkölahti ja Silja Vuorikuru* sekä kirjailijat *Milka Hakkarainen ja Leo Ylitalo*. Yliopistonlehtori *Outi Oja* haastattelee.

Tukholman yliopisto projektissa on käännetty selkokielelle kolme ruotsinsuomalaista romaania, Milka Hakkaraisen *Ei verta rantaa rakkaampaa*, Asko Sahlbergin *Yö nielee päivät* ja Leo Ylitalon *Banaanitalo*. Kirjat kertovat ruotsinsuomalaisuudesta ja sopivat hyvin henkilöille, joiden suomen kieli ei ole hyvin vahva. Tämän lisäksi kirjoihin on tuotettu runsaasti opetusmateriaalia, jota voi käyttää hyväksi opetuksessa tai itseopiskelussa.

12.45 Kansalliskirjaston vähemmistöprojekti *Bläddra* – nyt myös suomeksi!

Kuninkaallinen kirjasto on teettänyt vähemmistöihin kuuluvien kirjailijoiden teoksista e-kirjoja, joita voi lukea ilmaiseksi Bläddra-sovelluksen kautta. *Kaisa Unander* kertoo projektista ja näyttää käytännössä, miten kirjoja luetaan sovelluksen kautta.

13.00 Tauko

13.30 Pertti Spets, *Tieto ja todellisuus*

Pertti Spets on harrastanut teosofista filosofiaa ja ollut aktiivinen liikkeessä vuosikymmenien ajan. Hän on pitänyt luentoja teosofiasta ja maailmankatsomuksellisista kysymyksistä ympäri maailmaa.

Kirjassaan hän pohtii sitä, mitä sisäinen elämä on. Olemmeko kadottaneet sen someviestinnän virtaan? Onko olemassa syvempi todellisuus, jota emme näe ja tiedosta? Millainen se voisi olla?

13.45 60 vuotta suomenkielistä kirjakauppatoimintaa

Mirja Huusko on kirjoittanut Tukholman suomalaisen kirjakaupan (nykyisin Kirja.kulttuurin kirjakauppa) historiikin. Historiikki kertoo viiden yrittäjän kokemuksista, kun he ovat pyörittäneet suomalaista kirjakauppaa, sekä nykyään sitä hoitavan osuuskunnan työstä ja tulevaisuuden mietteistä.

14.15 Etnolog Stellan Beckman, 6 minoritetspolitiska frågor

Stellan Beckman skriver om minoritetspolitik utifrån olika perspektiv. Hur såg minoritetspolitiken ut under 2000-talet? Hörsammar alla kommuner sverigefinnars röster och perspektiv? Varför kan inte språk vara en diskrimineringsgrund i lagen? Detta är några av de frågor som behandlas i de 6 essäer som utgör boken.

RUNOHUONE 11.30–16.00 koulun ensimmäisen kerros

Vastaava Amanda Lipponen

Jos haluat varata etukäteen ajan (ei mitenkään välttämätöntä) Runokaraokeen lukemaan omia tai muiden runoja laita viestiä amandalipponen@gmail.com. Runohuoneesta löytyy kyniä ja paperia runojen kirjoittamista varten, pinkka sanalappusia, joiden avulla voi luoda pieniä runoja ja pino valmiiden runojen kopioita.

11.30–16.00 Runojen rustaamista

11.45 Runokaraoke

12.30 Uusi runokirja: Keijo Winstén, *Kaiken aikaa*

Keijo Winstén on valinnut uusimpaan kirjaansa runoja laajasta tuotantoaan vuosien 2008-2024 väliltä. Teos on läpileikkaus hänen runotuotannostaan. *Amanda Lipponen* haastattelee Keijoa mm. hänen tuotantonsa teemoista ja siitä mikä innostaa häntä kirjoittamaan runoja.

12.45 Runokaraoke

13.30 Uusi runokirja: S. Onerva, *Jag ångrar ingenting*

Sinikka Ortmark Stymme on kirjoittanut runoja, joissa sekä Suomi että Ruotsi ovat läsnä.

13.45–14.00 Tauko

14.00 Lotta Ilona Häyrynen lukee runojaan

Lotta Ilona Häyrynen on julkaissut esikoisromaaninsa *Jag vill inte tänka på döden men jag vill tänka på dig*. Mutta hän kirjoittaa myös runoja, ja käyttää sekä ruotsia ja suomea niitä kirjoittaessaan. Kielen merkityksestä ja runojen kirjoittamisesta häntä haastattelee *Amanda Lipponen*.

14.15 Runokaraoke

15.00 Kirsti Kilu Kajanne lukee runojaan

Kirsti Kajanne sai Kaisa Vilhuinen kirjallisuuskilpailussa kunniaininnon runokokoelmastaan *Hullulla on paksut sormet*. Mitä kirjan saama huomio ja palkinto hänelle merkitsevät ja mistä hän kirjoittaa nykyään runoja. *Amanda Lipponen* haastattelee.

15.15–16.00 Runokaraoke

LASTENHUONE 12.30–15.30 koulun ensimmäinen kerros

Ruotsinsuomalaisen keskusliiton **Mukulat** vastaa huoneesta, jossa tulee olemaan lukunurkka satuja varten, puuhapöytä ja tietysti myös kilpailu.

13.00 ja klo 14.00 Helmi Burman tulee lukemaan satukirjastaan *Senjan Salaiset metsäkaverit – Senjas hemliga skogsvänner*.

SR finska puuhaa lasten kanssa heidän lastenohjelmistaan tehtyjen värityskirjojen kanssa.

TAIDETYÖPAJA NUORILLE JA NUORENMIELISILLE 12.00–15.00 pikkuruokala
ensimmäisessä kerroksessa

Tule luomaan kirjankansi, tee kollaasitekniikan avulla kansi kuvitteelliselle kirjalle, kirjan aihe voi olla mikä tahansa, omakuva, luontoretki, oravan elämä, kauhutarina – aihe on vapaa. Taiteilija **Nanni Pilhjärta** vetää pajaa ja auttaa sinua saamaan mielikuvituksesi liikkeelle.

TAIDENÄYTTELY

Valokuvataiteilijat **Erja-Riitta Salonen ja Tiina Rantanen** esittelevät töitään.

KIRJAMYynti

Juhlasalin aula: Kirja.kulttuurin kirjakauppa, Verbal förlaget

Ensimmäisen kerroksen käytävä:

Kirjailijat: Esa Ateva, Helmi Burman, Stellan Beckman, Leenamajja Forsberg-Johannesson, Pirjo Marjut Vega-Brandt,, Tuomo K. Rouhiainen, Repo & Rätty, Timo Roune, Pertti Sulasalmi, Pertti Spets, Keijo Winstén, Kuulemiin-historiikki,

Infopöydät:

SR finska, RS-lehti, RSKY ja Liekki-lehti, Isof (Institutet för språk- och folkminnen), Botkyrkan ruotsinsuomalainen koulu, Ruotsinsuomalainen nuorisoliitto.

KAHVILAT

Iso ruokasali 10–17.00 (makeaa ja suolasta syötävää)

Aula 10–17.00 (vain kahvia ja pullaa)

Kahviloista vastaavat koulun ysiluokkalaiset vanhempiensa kanssa, oppilaat toimivat myös tiennäyttäjinä pääovella.

HISSI

Aulaan ja juhlasaliin pääsee rampin kautta, mutta ensimmäiseen kerrokseen on raput pääovelta. Tiennäyttäjät voivat auttaa esimerkiksi rollaattorin kanssa. Hissi ensimmäiseen kerrokseen on koulun takana, Arbetargatanin puolella. Vahtimestari Peter tulee avaamaan oven hänelle soitettaessa, puh. 070 – 094 89 90.